

Sygn. akt I ACa 1094/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zbigniew Ducki
Sędziowie:	SSA Maria Kus-Trybek <u>SSA Barbara Górczanowska</u>
Protokolant:	st. prot. sądowy Katarzyna Rogowska

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2012 r. w Krakowie na rozprawie
sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
przeciwko J. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Krakowie

z dnia 8 czerwca 2012 r. sygn. akt IX GC 522/11

oddala apelację i zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn.akt I ACa 1094/12

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 grudnia 2012 roku

Strona powodowa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. domagała się zasądzenia od pozwanego J. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) Przedsiębiorstwo Budowlane, kwoty 423.394,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami, tytułem należności za zamówiony i dostarczony na wskazaną budowę beton.

W zarzutach od wydanego w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym pozwany wniósł o oddalenie powództwa zarzucając, iż jako podwykonawca generalnego wykonawcy (...) S.A., nie był stroną umowy z powodem, a dostarczony towar został przez niego wbudowany w obiekty Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w T., która była inwestorem.

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział IX Gospodarczy utrzymał nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Krakowie w postępowaniu nakazowym z dnia 26 kwietnia 2011 r. w całości w mocy.

Według ustaleń Sądu, na podstawie umowy numer (...) z dnia 8 czerwca 2010 roku zawartej pomiędzy pozwanym jako podwykonawcą a (...) S.A. w T. jako generalnym wykonawcą, pozwany wykonywał roboty budowlane w ramach zadania „Rozbudowa Kampusu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w T. dla potrzeb tworzenia Akademii (...)”, którego inwestorem była Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w T. (§1 ust. 1 i 5 umowy). Zgodnie z §2 ust. 1 pkt c umowy zlecony zakres robót obejmował m.in. koszty związane z zakupem, dostawą, rozładunkiem i ewentualnym magazynowaniem materiałów. Do obowiązków podwykonawcy należało dostarczenie do realizacji robót materiałów zgodnych z dokumentacją i wymogami umowy, posiadających certyfikaty, atesty lub deklaracje zgodności zgodnie z przepisami prawa w tym zakresie (§4 pkt II ust. 10), pozwany zobowiązał się przy tym wykonać przedmiot umowy z materiałów własnych (§9 ust. 1 umowy). Ponadto pozwany oświadczył, że ustalona w umowie cena ryczałtowa obejmuje wszystkie środki, materiały, roboty i czynności niezbędne do prawidłowego i pełnego wykonania przedmiotu umowy (§11 ust. 6).

Sąd Okręgowy ustalił, że do dnia 4 listopada 2010 roku to (...) S.A. jako generalny wykonawca zamawiał od strony powodowej beton na przedmiotową budowę, natomiast od 4 listopada 2010 roku zamówienia składane były przez pozwanego. W piśmie z dnia 9 listopada 2010 roku skierowanym do strony powodowej pozwany zamówił dostarczenie betonu na budowę Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w T. w cenie dostaw otrzymywanych za pośrednictwem (...) S.A. Wskazał, że za przedmiotowe dostawy płatność będzie dokonywana w terminie do 60 dni od otrzymania dostawy. Do zamawiania betonu i potwierdzania odbioru dostawy upoważnił K. K. - kierownika robót (...). Kolejne zamówienia były składane w formie telefonicznej przez K. K., precyzowano w nich datę i godzinę dostawy towaru oraz ilość i rodzaj betonu. Wszystkie zamówienia zostały wykonane, strona powodowa dostarczała betonowozami wyprodukowany beton na budowę przy ul. (...) w T.. Pozwany nie kwestionował jakości ani ilości towaru. Odbiór potwierdzany był każdorazowo dokumentami WZ, w których jako klient wskazywany był pozwany. Dokumenty te były podpisywane przez przedstawiciela odbiorcy. Jednocześnie wystawiano faktury VAT, jako nabywcę wskazując pozwanego. Przy odbiorze betonu żaden z pracowników pozwanego nie składał zastrzeżeń co do faktu, iż to pozwany jest odbiorcą towaru.

Sąd pierwszej instancji ustalił dalej, że strona powodowa wystawiła pozwanemu następujące faktury VAT: numer (...) z dnia 12 listopada 2010 roku na kwotę 16.140,93 zł, z terminem zapłaty na dzień 11 stycznia 2011 roku; numer (...) z dnia 16 listopada 2010 roku na kwotę 32.370,26 zł, z terminem zapłaty na dzień 15 stycznia 2011 roku; numer (...) z dnia 24 listopada 2010 roku na kwotę 10.006,59 zł, z terminem zapłaty na dzień 23 stycznia 2011 roku; numer D430/10 z dnia 26 listopada 2010 roku na kwotę 2.349,72 zł, z terminem zapłaty na dzień 25 stycznia 2011 roku; numer (...) z dnia 30 listopada 2010 roku na kwotę 7.486,68 zł, z terminem zapłaty na dzień 29 stycznia 2011 roku; numer (...) z dnia 8 grudnia 2010 roku na kwotę 9.860,63 zł, z terminem zapłaty na dzień 6 lutego 2011 roku; numer (...) z dnia 16 grudnia 2010 roku na kwotę 12.745,34 zł, z terminem zapłaty na dzień 14 lutego 2011 roku; numer (...) z dnia 23 grudnia 2010 roku na kwotę 29.827,29 zł, z terminem zapłaty na dzień 21 lutego 2011 roku; numer (...) z dnia 30 grudnia 2010 roku na kwotę 1 884,86 zł, z terminem zapłaty na dzień 28 lutego 2011 roku; numer (...) z dnia 4 marca 2011 roku na kwotę 8.593,09 zł, z terminem zapłaty na dzień 4 marca 2011 roku; numer (...)z dnia 10 stycznia 2011 roku na kwotę 47.788,03 zł, z terminem zapłaty na dzień 11 marca 2011 roku; numer (...)z dnia 11 stycznia 2011 roku na kwotę 47170,87 zł, z terminem zapłaty na dzień 12 marca 2011 roku; numer (...)z dnia 19 stycznia 2011 roku na kwotę 21.730,83 zł, z terminem zapłaty na dzień 20 marca 2011 roku; numer (...)z dnia 25 stycznia 2011 roku na kwotę 13.499,14 zł, z terminem zapłaty na dzień 26 marca 2011 roku; numer(...)z dnia 31 stycznia 2011 roku na kwotę 13.761,22 zł, z terminem zapłaty na dzień 1 kwietnia 2011 roku; numer (...)z dnia 4 lutego 2011 roku na kwotę 11.088,44 zł, z terminem zapłaty na dzień 5 kwietnia 2011 roku; numer (...) z dnia 11 lutego 2011 roku na kwotę 40.451,70 zł, z terminem zapłaty na dzień 12 kwietnia 2011 roku; numer(...)z dnia 16 lutego 2011 roku na kwotę 48.394,35 zł, z terminem zapłaty na dzień 17 kwietnia 2011 roku; numer (...) z dnia 18 lutego 2011 roku na kwotę 23.892,75 zł, z terminem zapłaty na dzień 19 kwietnia 2011 roku; numer (...) z dnia 28 lutego 2011 roku na kwotę 11.734,05 zł, z terminem zapłaty na dzień 29 kwietnia 2011 roku; numer (...)z dnia 11 marca 2011 roku na kwotę

9.072,76 zł, z terminem zapłaty na dzień 10 maja 2011 roku; numer (...) z dnia 15 marca 2011 roku na kwotę 2.490,75 zł, z terminem zapłaty na dzień 14 maja 2011 roku; numer (...) z dnia 23 marca 2011 roku na kwotę 1.054,69 zł, z terminem zapłaty na dzień 22 maja 2011 roku. Pismem z dnia 29 marca 2011 roku generalny wykonawca (...) S.A. poinformował stronę powodową, że wszelkie należności za dostawy betonu na budowę (...) w T. na zlecenie tej firmy zostały uregulowane, zaś sprawa płatności dla podwykonawcy i łączącej go ze stroną powodową umowy nie dotyczy firmy (...) S.A., w związku z czym spółka ta nie poczuwa się do zapłaty należności wynikających z faktur wystawionych pozwanemu. Jednocześnie wskazano, iż spółka nigdy nie zapewniała strony powodowej o zawarciu cesji trójstronnej, wyrażała taką wolę, ale żadne wiążące ustalenia nie zostały poczynione.

W dniu 25 kwietnia 2011 roku pozwany zwrócił stronie powodowej trzynaście faktur VAT ((...), (...)(...) (...)), prosząc o ich korektę w zakresie podmiotu, który jest wobec niej zobowiązany z tytułu zamówionego towaru. Poinformował, że realizował zamówienia na dostawy betonu jako podwykonawca dla (...) S.A., z którym łączyła go umowa, zgodnie z którą miał w obowiązku zamawiać materiały budowlane, wskazywać jako miejsce dostawy przedmiotową inwestycję i wbudowywać materiały w budowę. W związku z tym wskazał, że odbiorcą końcowym był (...) S.A., natomiast pozwany nie stał się właścicielem zamówionego towaru. Pismem z dnia 4 lipca 2011 roku, doręczonym pozwanemu w dniu 11 lipca 2011 roku, strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 423.394,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami w terminie 3 dni od dnia otrzymania wezwania. W połowie 2011 roku pozwany poinformował członka zarządu (...) Sp. z o.o. G. J., że zapłaci za otrzymany beton, jak tylko sam otrzyma zapłatę od (...) S.A.

Powyższy stan faktyczny sprawy doprowadził Sąd Okręgowy do przekonania, że powództwo jest uzasadnione. Nie budziło wątpliwości Sądu, że pozwany był stroną umowy sprzedaży w rozumieniu art. 535 k.c., zgodnie z którym przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. W piśmie z dnia 9 listopada 2011 roku pozwany złożył zamówienie we własnym imieniu, nie wskazując w jakikolwiek sposób, aby działał na rzecz generalnego wykonawcy bądź inwestora. Jednocześnie wyznaczył osobę upoważnioną do składania zamówień i odbierania towaru, która następnie czynności te wykonywała, potwierdzając odbiór na dokumentach WZ, wskazujących jako odbiorcę pozwanego. Podkreślił Sąd, że do zawarcia umowy nie było konieczne jej sporządzenie w formie pisemnej, mogła bowiem zostać zawarta ustnie, a nawet w sposób dorozumiany. Fakt, iż pozwany złożył zamówienie, które następnie precyzowane było telefonicznie, po czym bez zastrzeżeń odbierał towar od pozwanego, jednoznacznie wskazuje na to, iż strony łączyła umowa. Ponadto Sąd podkreślił, że zgodnie z umową zawartą przez pozwanego z generalnym wykonawcą - (...) S.A., pozwany obowiązany był wykonać zlecone mu roboty z materiałów własnych, a ich koszt został objęty zakresem zleconych do wykonania robót budowlanych i uwzględniony już w wynagrodzeniu. Zatem niezasadne były twierdzenie pozwanego, iż podmiotem płacącym za dostarczony towar był (...) S.A., a on podejmował jedynie czynności wynikające z łączącej go z generalnym wykonawcą umowy. Potwierdza to pismo z dnia 29 marca 2011 roku, w którym spółka (...) stwierdziła, iż nie dotyczą jej rozliczenia pomiędzy stronami. Powyższe prowadzi do wniosku, że pozwany składał zamówienia i odbierał towar we własnym imieniu. W konsekwencji brak jest również podstaw do przyjęcia, iż kupującym była Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w T.. Dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy bez znaczenia jest bowiem to, że towar został przez pozwanego wbudowany w inwestycję i nie stanowi jego własności. Istotny jest jedynie fakt zawarcia umowy i jej wykonania przez stronę powodową, natomiast podnoszone przez pozwanego okoliczności mogą dotyczyć rozliczeń pomiędzy nim a generalnym wykonawcą i inwestorem, które nie mają jednak wpływu na zobowiązanie pozwanego względem strony powodowej.

Skoro pozwany zawarł umowę ze stroną powodową a strona powodowa swoje świadczenie spełniła, to pozwany obowiązany jest do zapłaty ceny za dostarczony mu towar bez względu na to, czy generalny wykonawca bądź inwestor wypłacił mu należne wynagrodzenie. Z tego względu zasądzone od niego na rzecz strony powodowej kwotę 423 394,97 zł, która obejmuje nieuiszczone należności z wyżej wskazanych faktur VAT.

Jako podstawę orzeczenia o odsetkach Sąd wskazał art. 481 §1 i 2 k.c., zasądzając je od dnia następnego po upływie wyznaczonego w fakturach terminu. Rozstrzygnięcie o kosztach Sąd oparł o przepis art. 98 k.c. nie uwzględniając wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości stawki minimalnej, bowiem w

ocenie Sądu stopień skomplikowania sprawy i wiążący się z nią nakład pracy nie uzasadniają przyznania takiego wynagrodzenia, zaś strona powodowa w żaden sposób nie wykazała, aby wyższe koszty poniosła.

Mając powyższe na uwadze, Sąd utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty z dnia 3 sierpnia 2011 roku na zasadzie art. 496 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył pozwany J. M., który zarzucił:

I. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, a w szczególności:

1. art. 233 § 1 k.p.c. — tj. przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów wynikające z niewłaściwej oceny materiału dowodowego zebranego w sprawie poprzez:

a. bezpodstawne odmówienie wiarygodności wyjaśnieniom pozwanego w zakresie w jakim dotyczyły one wskazania strony umowy z powodem, pomimo iż jego wyjaśnienia w tym zakresie potwierdzają inne ustalenia Sądu, a w szczególności wcześniejsze dokonywanie zamówień u strony powodowej przez (...) S.A., także już po podpisaniu umowy z 8 czerwca 2010 roku;

b. przyjęcie, iż stroną umowy z powódką był pozwany, pomimo ustalenia przez Sąd, iż przedstawiciele strony powodowej zeznali nieprawdę co do braku wcześniejszej współpracy z (...) S.A., co powinno prowadzić do wniosku, iż to ona była jej kontrahentem od początku inwestycji, aż do jej zakończenia;

c. ustalenie, że pozwany miał zapewnić w połowie roku 2011 przedstawicieli strony pozwanej, że zapłaci za faktury gdy sam dostanie wynagrodzenie, podczas gdy przeczy temu fakt zwrotu przez niego faktur w kwietniu 2011 roku, 2 art. 328 k p c poprzez nie rozważenie w uzasadnieniu wyroku całości materiału zebranego w sprawie, niepełne wyjaśnienie przyczyn, dla których Sąd I instancji pewne okoliczności uznał za udowodnione a innym nie dał wiary, a w szczególności brak wystarczającego uzasadnienia dla przyjęcia, iż z umowy z dnia 8 czerwca 2010 roku wynika, iż materiał za który strona pozwana wystawiła faktury VAT miał wedle jej postanowień zostać nabyty i dostarczony na budowę przez pozwanego;

3. art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 496 k.p.c. — poprzez wydanie wyroku nie mającego oparcia w stanie rzeczy istniejącym w chwili jego wydania, albowiem wobec faktu iż stroną umowy nie był pozwany lecz (...) S.A., nakaz zapłaty powinien zostać uchylony zaś powództwo oddalone;

II. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż:

1) beton za który wystawiono faktury był objęty umową pomiędzy pozwanym i (...) S.A. oraz, że miał on być zakupiony przez pozwanego ze środków własnych;

2) pozwany był stroną umowy z powódką podczas gdy umowa łączyła ją z (...) S.A., zaś pozwany działał wyłącznie w imieniu i na rzecz tej ostatniej;

III. naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 535 § 1 k.c. — poprzez bezpodstawne przyjęcie, iż strony łączyła umowa sprzedaży i że pozwany nie wywiązał się z swoich zobowiązań w tym zakresie;

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie nakazu zapłaty wydanego przez Sąd okręgowy w Krakowie w dniu 3 sierpnia 2011 roku do sygn. akt IX GNc 601/11, oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z orzeczeniem o kosztach postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego pozbawiona jest uzasadnionych podstaw.

Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, wyrażając oceny, które nie pozostają w sprzeczności z zasadami logiki rozumowania czy doświadczenia życiowego i nie wykazują błędów natury faktycznej. Wbrew zarzutom pozwanego, nie może być mowy o sprzeczności ustaleń, jeżeli dokonane przez Sąd pokrywają się z częścią materiału dowodowego, a Sąd, tak jak w tym przypadku, w sposób prawidłowy i wyczerpujący wyjaśnił, dlaczego ustalenia swe oparł na wskazanych dowodach, których oceny dokonał w sposób wszechstronny i wnikliwy z uwzględnieniem całokształtu okoliczności sprawy, a nie tylko wybiórczo, jak chce apelujący. Dokonana przez Sąd pierwszej instancji ocena dowodów nie wykracza poza uprawnienia wynikające z przepisu art. 233 § 1 k.p.c. zatem ustalenia będące jej wynikiem Sąd Apelacyjny akceptuje i przyjmuje za podstawę własnego rozstrzygnięcia.

W szczególności brak jest podstaw do kwestionowania ustalenia, że pomiędzy stroną powodową a pozwanym doszło do zawarcia umowy sprzedaży betonu, a to na podstawie pisemnego zamówienia z dnia 9 listopada 2010 r., odwołującego się do wcześniejszych ustaleń z dnia 4 listopada 2010 r. (karta 313), oraz późniejszych zamówień ustnych, przekazywanych drogą telefoniczną, które to zamówienia były przez stronę powodową realizowane na podstawie, każdorazowo potwierdzanych przez pracowników pozwanego, dokumentów Wz. Wynika to wprost z zeznań świadków W. S. (karta 354) oraz W. A. (karta 365). Ani z przedmiotowego zamówienia ani też z żadnego innego dowodu nie wynika, że pozwany lub upoważniony przez niego K. K., w kontaktach ze stroną powodową działał imieniem osoby trzeciej ((...) S.) lub by doszło do przelewu wierzytelności z tytułu spornej umowy sprzedaży. Sam pozwany J. M. zeznał, że osobiście składał wymienione wyżej zamówienie, jednakże nie zawierał umowy pisemnej, w związku z czym nie czuł się umową związany, jakkolwiek przyznał również, iż beton odbierał (karta 361).

Odsyłając stronę powodową po zapłatę za beton do swojego kontrahenta (...) S., pozwany powoływał się na zawartą z tą Spółką umowę o roboty budowlane i twierdził, że to zamawiający obowiązany był za beton zapłacić. Sąd Okręgowy prawidłowo jednak stwierdził, że treść umowy z dnia 8 czerwca 2010 r. (karta 300-316) nie potwierdza stanowiska pozwanego. Zgodnie z § 1 tej umowy pozwany zobowiązał się do wykonania „wszystkich robót niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy, zgodnie z dokumentacją projektową...” itd. W zakres robót stanu surowego (§ 2 pkt c), za który ustalono wynagrodzenie na kwoty 1.680.443 zł netto (segment C) i 2.040.423,57 zł netto (segment D), wchodziły m.in. koszty związane z „zakupem, dostawą, rozładunkiem i ewentualnym magazynowaniem materiałów”. W § 4 umowy, ustalającym obowiązki stron, przewidziano w punkcie II pkt.10, że podwykonawca (a więc pozwany J. M.) zobowiązany będzie do „dostarczania do realizacji robót materiałów zgodnych z dokumentacją i wymogami niniejszej umowy”. Wreszcie, w § 9 umowy, wyraźnie wskazano, iż podwykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy z materiałów własnych, zgodnych z obowiązującymi normami i wymaganiami Inwestora. Z kolei w § 11 pkt 6 umowy podwykonawca oświadczył, że wynagrodzenie ryczałtowe (3.720.866,57 zł) obejmuje wszystkie środki, materiały, roboty i czynności niezbędne do prawidłowego i pełnego wykonania przedmiotu umowy. Wskazane zapisy umowy zawartej pomiędzy (...) S. jako generalnym wykonawcą a pozwanym jako podwykonawcą, jednoznacznie świadczą o tym, że to pozwanego obciążało zapewnienie dla potrzeb budowy materiałów, w tym betonu. Jeśli były pomiędzy uczestnikami procesu inwestycyjnego jakieś odmienne ustalenia, w tym z udziałem strony powodowej, to pozwany ich nie wykazał żadnym dowodem, a strona powodowa temu przeczyła. W świetle powyższego trafne było ustalenie Sądu pierwszej instancji, że pomiędzy stroną powodową a pozwanym doszło do zawarcia umowy sprzedaży, nawet jeśli umowa nie przybrała formy pisemnej.

Przepisy kodeksu cywilnego odnoszące się do sprzedaży w zasadzie nie zawierają szczególnych unormowań w zakresie zawarcia i formy umowy sprzedaży. Podlegają one ogólnym regułom prawa cywilnego, których podstawą jest reguła dowolności w zakresie dochodzenia do porozumienia co do umowy oraz formy czynności prawnej. Ustna forma zawarcia umowy bądź też forma konkludentna, są powszechnie przyjęte w obrocie gospodarczym. Skoro pozwany odebrał towar, uprzednio przez niego zamówiony, według ceny wskazanej na fakturze, tym samym doszło do zawarcia między stronami umowy sprzedaży.

Stosownie do ogólnych reguł dowodowych (art. 6 k.c.), przy umowie sprzedaży, sprzedawcę obciąża dowód wydania rzeczy, a nabywcę - dowód zapłacenia ceny. Strona powodowa wykazała, że towar pozwanemu wydała, zaś pozwany

za niego nie zapłacił. Wydanie więc nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, na podstawie wystawionych przez stronę powodową i zaakceptowanych przez pozwanego faktur, było uprawnione.

W tym stanie rzeczy apelacja pozwanego jako nieuzasadniona podlega oddaleniu, na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono stosownie do wyniku sporu, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz zgodnie z § 6 pkt 6, w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. nr 163 poz. 1348 z późn.zm.).